

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
118 0 П 000501 09 Рев
Бања Лука, 12.8.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Дарка Осмића, као предсједника вијећа, Петра Бајића и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужилаца, Ц. Ј., Г. С., В. Ј., М. Р., М. С., З. П., А. А. и С. М., сви из Б., које заступа Ф. М. адвокат из Т., ул..., против тужене... конфекција К. а. д. из Б., коју заступа В. Д., адвокат из Б., ради плаћања новчаних потраживања по основу радног односа, одлучујући о ревизијама тужилаца, Ц. Ј., Г. С., В. Ј., М. Р., З. П., Г. С., С. М. и А. А., против пресуде Окружног суда у Бијељини број 012-0-Гж-08-000 176 од 31.03.2009. године, на сједници одржаној 12.08.2010. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизије тужилаца, Ц. Ј., Г. С., В. Ј., М. Р., З. П., С. М. и А. А., се уважавају, пресуда Окружног суда у Бијељини број 012-0-Гж-08-000 176 од 31.03.2009. године у дијелу којом се првостепена пресуда укида у цијелом досуђујућем дијелу који се односи на тужиоце Ц. Ј., Г. С., В. Ј., М. Р., З. П. и С. М. и у том дијелу тужба тих тужилаца се укида, те укида се првостепена пресуда и у преосталом досуђујућем дијелу у односу на тужиоца А. А. који је назначен у првом ставу тачка 7. изреке те пресуде и у том дијелу тужба овог тужиоца се одбацује (став 2. изреке другостепене пресуде), се укида у том дијелу као и одлука о трошковима спора и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број 080-0-П-07-000 251 од 21.12.2007. године обавезан је тужени А.Д. К. из Б. да тужиоцима на име дуга због неисплаћених отпремнина, плата, неизмирених накнада за боловања и регреса за годишњи одмор исплати износе наведене у изреци те пресуде, а преко досуђених износа за тужиоце З. П., А. А. и С. М., тужбени захтјев је одбијен као неоснован (став 1. и 2. изреке).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број 012-0-Гж-08-000 176 од 31.03.2009. године жалба туженог се дјелимично уважава, првостепена пресуда потврђује у дијелу којом је тужени обавезан да на име неисплаћених отпремнина због престанка радног односа а ради одласка у пензију тужиљин М. С. исплати износ од 491,40 КМ са законском затезном каматом почев од 01.9.2006. године па до исплате, који је назначен у првом ставу тачка 5. изреке првостепене пресуде) те у дијелу којом је тужени обавезан да на име неисплаћених мјесечних плата за период од 01.4.2006. до 30.4.2007.

године тужиоцу А. А. исплати износ од 2.030,70 КМ са законском затезном каматом на износе наведене у изреци другостепене пресуде, и удијелу којом је тужени обавезан да му на име регреса за коришћење годишњег одмора за 2007. годину исплати износ од 300,00 КМ са законском затезном каматом почев од 21.12.2007. године па до исплате (који је назначен у првом ставу тачка 7. изреке другостепене пресуде (став 1.). Првостепена пресуда се укида у цијелом досуђујућем дијелу који се односи на тужиоце Ц. Ј., Г. С., В. Ј., М. Р., З. П. и С. М. и у том дијелу тужба тих тужилаца се укида, те укида се првостепена пресуда и у преосталом досуђујућем дијелу у односу на тужиоца А. А. који је назначен у првом ставу тачка 7. изреке првостепене пресуде и у том дијелу тужба овог тужиоца се одбацује (став 2. изреке другостепене пресуде). Првостепена пресуда се преиначава у дијелу којом је одлучено о трошковима парничног поступка у односу на тужиоце А. А. и М. С., тако што се тужени обавезује да овим тужиоцима исплати 655,50 КМ на име трошкова парничног поступка (став 3. изреке другостепене пресуде).

Тужиоци Ц. Ј., Г. С., В. Ј., М. Р., З. П., С. М. и А. А. изјавили су ревизије против другостепене пресуде у дијелу којом је укинута првостепена пресуда и у дијелу којом је одбачена тужба и одбијен тужбени захтјев (став 2. изреке другостепене пресуде), због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се побијана пресуда у том дијелу као и одлука о трошковима поступка укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Овај суд је разматрао списе и оцијенио да би одлучивање по ревизијама тужилаца у овом спору било од значаја за примјену права и то одредаба парничног поступка из члана 224. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07. и 49/09, у даљем тексту: ЗПП), као и одредбе члана 118. Закона о раду - Пречишћени текст ("Службени гласник РС" број 55/07, у даљем тексту: ЗР).

Тужбом се тражи накнада на име неисплаћених плата, накнада за вријеме трајања боловања, плаћање регреса за годишње одморе и отпремнина због одласка у пензију.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио, што није ни спорно између странака, да су сви тужиоци били радници туженог и да им тужени дугује новчане износе по основу неисплаћених плата, накнада за вријеме трајања боловања, регреса за кориштење годишњих одмора и отпремнина, да су тужиоци, Ц. Ј., Г. С., В. Ј., М. С. и З. П. престали са радом код туженог због одласка у пензију у току 2004. и 2005. године. Да тужени у периоду од 2000. до 30.6.2007. године није имао довољно средстава за исплате плата радницима у пуном износу. Да су на основу писменог налаза вјештака финансијске струке В. В. од 23.10.2007. године утврђени новчани износи које тужени није исплатио тужиоцима, као и накнаде за вријеме трајања боловања, те регреса за кориштење годишњих одмора и отпремнина тужиоцима којима је радни однос престао због одласка у пензију у износима наведеним у изреци првостепене пресуде.

Код оваквог стања чињеница, првостепени суд је удовољно тужбеним захтјевима тужилаца у износима наведеним у изреци првостепене пресуде, а преко досуђених износа одбио тужбени захтјев тужилаца, З. П., А. А. и С. М.

Другостепени суд је жалбу туженог дјелимично уважио, првостепену пресуду потврдио у дијелу којом је тужени обавезан да на име неисплаћених отпремнина због престанка радног односа ради одласка у пензију тужиљи М. С. исплати износ од 491,40 КМ са законском затезном каматом почев од 01.9.2006. године до исплате те у дијелу којом је обавезан тужени да на име неисплаћених мјесечних плата од 01.4.2006. до 30.4.2007. године исплати тужиоцу А. А. износ од 2.030,70 КМ са законском затезном каматом на износе наведене у изреци другостепене пресуде и на име регреса за кориштења годишњег одмора за 2007. годину у износу од 300,00 КМ са законском затезном каматом почев од 21.12.2007. године до исплате (став 1.). Првостепена пресуда се укида у цијелом досуђујућем дијелу који се односи на тужиоце Ц. Ј., Г. С., В. Ј., М. Р., З. П. и С. М. и у том дијелу тужба тих тужилаца се укида, те укида се првостепена пресуда и у преосталом досуђујућем дијелу у односу на тужиоца А. А. који је назначен у првом ставу тачка 7. изреке те пресуде и у том дијелу тужба овог тужиоца се одбацује (став 2.). Преиначена је првостепена пресуда у одлуци о трошковима парничног поступка у односу на тужиоце А. А. и М. С., тако што се тужена обавезује да овим тужиоцима исплати 655,50 КМ на име трошкова парничног поступка (став 3.).

Основано се у ревизији указује на повреде одредаба парничног поступка из члана 224. ЗПП, учињених у доношењу другостепене пресуде у дијелу одлуке у ставу 2. те пресуде као и на погрешну примјену одредбе члана 118. ЗР-у.

По одредбама члана 224. ЗПП, другостепени суд може у сједници вијећа или на основу одржане расправе: 1. одбацити жалбу као неблаговремену, непотпуну или недозвољену; 2. одбити жалбу као неосновану и потврдити првостепену пресуду; 3. укинути првостепену пресуду и предмет упутити првостепеном суду на поновно суђење; 4. Укинути првостепену пресуду и одбацити тужбу, или 5. Преиначити првостепену пресуду.

Другостепени суд је у побијаној пресуди у ставу 2. њене изреке, одлучио “првостепена пресуда се укида у цијелом досуђујућем дијелу који се односи на тужиоце Ц. Ј., Г. С., В. Ј., М. Р., З. П. и С. М. и у том дијелу тужба тих тужилаца укида, те укида се првостепена пресуда и у преосталом досуђујућем дијелу у односу на туженог (правилно тужиоца) А. А. који је назначен у првом ставу тачка 7. изреке те пресуде и у том дијелу тужба овог тужиоца се одбацује”.

Другостепени суд је, доносећи побијану одлуку у ставу 2. њене изреке поступио супротно одредби чл. 224. став 1. тачка 3. и 4. ЗПП, јер је укинуо првостепену пресуду у одређеном дијелу а да у том дијелу предмет није упутио првостепеном суду на поновно суђење, односно да у том дијелу није укинуо првостепену пресуду и одбацио тужбу. Исто тако је одлука другостепеног суда у односу на тужиоца А. А. у досуђујућем дијелу који је назначен у првом ставу тачка 7. изреке те пресуде и у том дијелу тужба овог тужиоца се одбија, јер је другостепени суд у ставу 1. изреке те пресуде у односу на овог тужиоца

потврдио првостепену пресуду за плаћање износа од 2.030,70 КМ са законском затезном каматом на износ наведен у другостепеној пресуди као и за плаћање 300,00 КМ на име регреса за кориштење годишњег одмора за 2007. годину са законском затезном каматом, нејасна и противрјечна ставу 1. те (другостепене) пресуде.

Основано се у ревизији тужиоца А. А. указује на погрешну примјену материјалног права из члана 118. став 1. ЗР-у када је у питању његово потраживање на име плаћања регреса за 2006. годину.

Чланом 118. ЗР прописано је да радник, који сматра да му је послодавац повриједио право из радног односа, може да поднесе тужбу надлежном суду за заштиту тог права; право на подношење тужбе није условљено претходним обраћањем радника послодавцу за заштиту права (став 1.). Тужбу за заштиту права радник може поднијети у року од једне године од дана сазнања за повреду права а најдаље у року од 3 године од дана учињене повреде (став 2.).

Претпоставка за остварење судске заштите повријеђених права радника из радног односа је благовременост његове тужбе с обзиром на преклузивне рокове прописане поменутом одредбом члана 118. став 2. ЗР. Другим ријечима, тужба ће бити одбачена ако су ти рокови протекли. Предње важи за повреду сваког права из радног односа, без обзира на то да ли се може или не може изразити у новцу, што произилази из садржаја и смисла наведене законске одредбе а не само за “конкретне одлуке којим пословодни орган послодавца одлучује о правима и обавезама радника из радног односа” како сматра другостепени суд.

Како је у питању новчано потраживање по основу права на регрес за кориштење годишњег одмора за 2006. годину, то се почетак преклузивног рока од једне године за ово потраживање има рачунати од истека године за коју се та накнада тражи па до дана када је тужба поднесена првостепеном суду у којој је захтјевом тражено њено плаћање. Према стању у списима првостепеног суда тужба је првостепеном суду поднесена 06.4.2007. године, а почетак рока од једне године за наведено потраживање по основу регреса за кориштење годишњег одмора за 2006. годину започело је тећи почетком 2007. године када је доспјело за наплату, па према томе произилази да за ово потраживање није истекао рок из наведене одредбе ЗР-у.

Из наведених разлога ревизија тужилац се указује основаном па је примјеном одредби члана 249. став 1. у вези с одредбама члана 224., те члана 250. став 2. ЗПП укинуо другостепену пресуду у дијелу наведеном у изреци овог рјешења, као и одлуку о трошковима парничног поступка и предмет се враћа другостепеном суду на поновно суђење, који ће отклонити недостатке на које се указује у овом рјешењу, а затим донијети одлуку о жалби туженог.

Предсједник вијећа
Дарко Осмић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић